

szolgálati szerződést kötnek anélkül, hogy annak tartamát határozottan megállapítanák és ezt a szolgálati szerződést próbaidőre kötöttnek nyilvánítják, úgy világos, hogy egy hónap maximális idő elteltével a szolgálati szerződés az alkalmazottra nézve oly, határozatlan időre kötött szolgálati szerződéssé alakul át, amelyet a főnök csak előzetes írásbeli felmondással és a rendes felmondási idő betartásával mondhat fel, azonkép kétségtelen az is, hogy ha a felek határozott időtartamu szolgálati szerződést próbaidőre kötöttnek nyilvánítanak, úgy semmi esetre sem lehet a szerződést, mint határozott időtartamu szerződést, érvénytelennek deklarálni, sőt annak próbaidőre kötöttnek való minősítését is csak oly értelemben, amennyiben az az alkalmazottra nézve hátrányos, vagyis amennyiben arról van szó, hogy a főnök kívánna gyakorolni azon jogot, hogy a szerződést bármikor, azonnali hatállyal megszüntethesse. Tehát az egy évi próbaidőre kötött szerződés azon vonatkozásában, hogy egy év, mint kikötött határozott időtartam leteltével a szerződés megszűnik, feltétlen érvényes; azon vonatkozásában, hogy az alkalmazott az egy év alatt bármikor jogosítva van a szerződést megszüntetni, szintén joghatályos. Érvénytelen csak az a kikötés, hogy a főnök is jogosítva legyen a szolgálati viszonyt az egy év tartama alatt bármikor megszüntetni, mert a főnök erre csakis a próbaidőnek a rendeletben megszabott maximális tartama alatt, vagyis az első hó alatt jogosított.

R. G.

Külföldi részvénytársaság magyar fióktelepének törlése. Egy osztrák részvénytársaság magyarországi fióktelepét az 1878:XXII. t.-c., illetve az 1890:XXXIX. t.-c. által becikkelyezett egyezmény hatálya idejében jegyeztette be, amidőn a fióktelepnek nem kellett külön tőkét (K. T. 211. §. 2. p.) kimutatnia. Az egyezmény hatálya a beállott államjogi változások következtében megszűnt, mire a társaság a 217. §. 5. pontjára hivatkozva a fióktelep törlését kérte. A 217. §. 5. pontja szerint a bejegyzés törlése bárkinek kívánságára elrendelhető, ha igazoltatik, hogy a társaság az itteni üzlet folytatására szánt tőkét az országból kivonta. (Itt persze mindjárt felmerül az a kérdés, hogy-e az actio publicával élhet-e a társaság maga, és másodsor, hogy a tőke kivonásával egy jelentőségű-e, hogy az a fióktelep, amely utóbb válik üzleti tőke emulatására kötelezetté, eme kötelezettségének nem tesz eleget.) A budapesti kir. törvényszék cg. 5419/27/1924. és — előterjesztés folytán hozott — cg. 5419/28/1924. sz. végzésével a kérelmet elutasította és felhívta a társaságot, hogy a fióktelep felszámolását kérelmezze. A végzés indokolása szerint a fióktelepnek, ha nincs is tőkéje, de lehet egyéb vagyona és tartozásai is, úgy, hogy ezek tisztázására a felszámolás el nem kerülhető. Ezt a végzést a budapesti kir. ítélőtábla G. P. 6527/1924. sz. végzésével helybenhagyta. Hogy ez az álláspont helyes-e, kérdéses; kétségtelenül vannak célszerűségi okok, a fióktelep hitelezésének és adósainak érdekei, amelyek mellette szólnak. A törvény azonban közrendi szempon-

tokat tartott szem előtt, amelyeknek azokban az esetekben, amidőn a társaság törlését látja a törvény indokoltnak, *rögtön* kell hatályosulniok. Mi történne akkor — eltekintve a felelős személyek megbírságolásától, — ha a főktelep felhívás dacára sem kérne felszámolást? Végül a keresk. elj. rend. 30—32. §§-ainak és a Kuria 615. sz. elvi határozatának alkalmazására kerülne a sor: a cégbírság — a kitűzött határidő eltelte után — mégis csak a főktelep törlését rendelné el, mert az idézett jogforrások csak erre, nem pedig a felszámolás bejegyzésére adnak módot.

V. J.

A baleseti járadékdöntvény revíziója. A valorizációs gyakorlat állandó kimélyülése egyre jobban aláásta a 86-os teljes ülési döntvénynek nemcsak kézenfekvő méltánytalanságát, hanem azokat az indokokat is, amelyek a teljes ülés elgondolása szerint kényszerítőleg vezettek a baleseti járadék valorizációjának megtagadására. A korona máig bekövetkezett romlása az ad absurdum bizonyítás erejével hatott: Még oly tiszteletreméltó jogászi érvek mellett is képtelenség ma már sokszor filléreket sem erő baleseti járadékok összegszerűségének érintetlen hagyása. A Kuria VI. tanácsa az ügy elintézését felfüggesztette azzal, hogy a 86-os számú teljes ülési döntvény újabb megvizsgálása végett teljes ülés egybe hívását kéri. Érdeklődéssel várjuk a teljes ülés álláspontjának megváltoztatását, főképen azon okból, hogy a teljes ülésnek módja nyílik a valorizáció elvi kérdéseivel foglalkozni. Mindenesetre ez alkalommal megemlítendőnek tartjuk az ügyvédségnek azt a szívósságát, amellyel a teljes ülés döntése után az anyagi igazság érdekében újból és újból felvette a harcot.

A teljes ülést a Curia elnöke f. évi június hó 13. napjára tűzte ki.

Meghitelezés. A kir. Kuria VII. tanácsának f. é. március hó 5-én P. VII. 4592/1924. sz. a. kelt ítéletében egy figyelemre méltó kijelentés foglaltatik:

„Ha elfogadható volna is az a felebbezési bíróság által elfoglalt jogi álláspont, hogy a meghitelező által a meghitelezett összeg folyósításával megbízott pénzintézet a *megbízás elfogadása s a meghitelezettnek erről való értesítése alapján a meghitelezettel közvetlen jogviszonyba jut, s így a meghitelezési összeg kifizetése tekintetében a meghitelezetttel szemben személyesen felelős*, akkor is téves a felebbezési bíróságnak ebben a kérdésben hozott ítéleti döntése stb.“

Óvatosan és elklauzulálva, de mégis félre nem érthető módon elhagyja e kijelentéssel a kir. Kuria e tanácsa eddig elfoglalt mereven visszautasító álláspontját a meghitelezésnek a bank és a meghitelezett közötti jogviszonyt keletkeztető ereje tekintetében, amely álláspont ellen az első harcot e sorok írója vívta a Kereskedelmi Jog 1922. évi 1. számában, majd *Kolos Jenő* tanácselnök urnak e cikke a Magyar Jogi Szemle 1922. február 1-i számában adott válaszára ugyane lap 1922. március 1-i számában irt viszonyválaszában. E fon-